

Hő- és füstelvezetés, szellőztetés, felülvilágítás

(csak természetesen)

Tervezői felelősség a tűzvédelemben - Építész Tervezői Nap
2013. június 6.
Nagy Katalin

Miért van szükség hő-és füstelvezetésre?

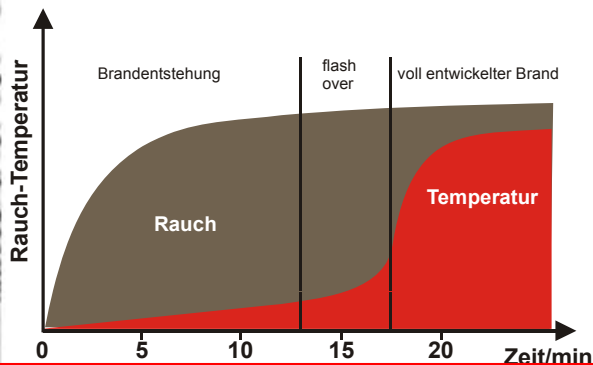
A tűz fő károsító tényezői:

a hőmérsékletemelkedés

a füst toxikussága és korrozív hatása

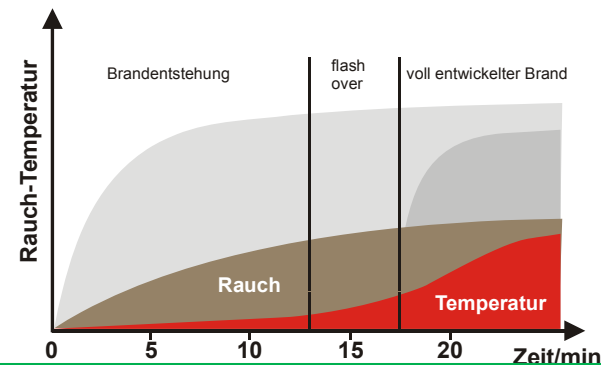
A **halálos** áldozatok **90%-a** a **füst** következményeitől veszti életét.
A fő veszélytényező **a szénmonoxid**: a halálesetek 40%-ánál ez a felelős!
Ez a koncentráció függvényében **3 lélegzetvétel után eszméletvesztés**hez
10 lélegzetvétel után halálhoz vezet.

Nincs hő- és füstelvezetés

Menekülési lehetőség alig 3 perc!

Van hő- és füstelvezetés

Menekülési lehetőség több, mint 10 perc!

Pánik és haladási sebesség

Bármilyen anyag égésénél a rövid idő alatt nagy mennyiségű **füst**gáz képződik.

Ez (korom, hamu, folyékony szénhidrátok, gáz halmazállapotú összetevők) a **füst csökkenti a láthatóságot** és befolyásolja a **látásorientációt**.

Látótávolság

20 m feletti
10-15 m
10 m alatti

Hatása

Jól érezzük magunkat.
Bizonytalanságot érzünk.
Pánik léphet fel.

Ennek következménye a **haladási sebesség** csökkenése! Pl.:

15 m-es látótávolságnál
5 m-es látótávolságnál csak

1,2 m/s,
0,5 m/s haladási
sebességgel számolhatunk.

Mire is jó, mi a cél?

Menekülési utak
füstmentességének biztosítása

Életvédelem

Épületszerkezetek,
berendezések védelme

Vagyonvédelem

Füst és égésgázok okozta
károk csökkentése

Kárenyhítés

Tűzoltói beavatkozás
segítése

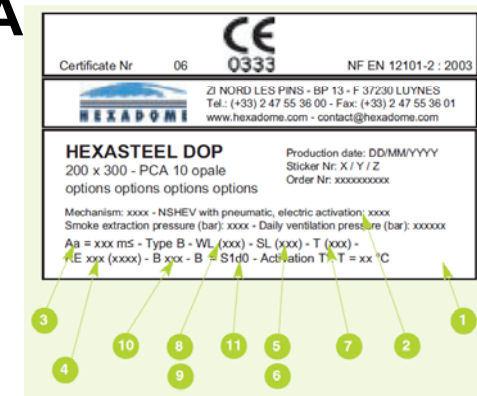
Jolly Joker

Mivel lehet megoldani a hő- és füstelvezetést?

- **Homlokzati és tető hő- és füstelvezetőkkel**
- **MSZ EN 12101-2** követelményeinek megfelelő
- **OTSZ** előírásainak megfelelő
- **Ablak+motor/munkahenger/mágnes nem RWA**

Milyen termékmegoldások léteznek?

„Konfekció” termékek: tetőre

Kupolák mérete 100 x 100 → 230 x 300 cm

Sáv-felülvilágítók

szélesség 1,5 m → 6 m

nyílászárny 100 x 100 → 200 x 300 cm

„Méretes szabóság”: tetőre és homlokzatra

Nyílászárnyas és zsalus megoldások

Méretezés: mm-es osztással

Rendszer kell! - Mese a rendszerről...

Ez szállítja és beépíti a ventilátort...

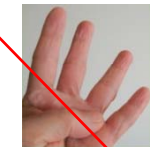

Ez az ablakot és ajtót...

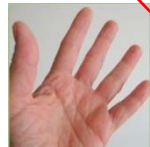
de nem tudja, hogy ezt motorral mozgatni is fogják.
Így a vasalat nem megfelelő a plusz 0,5-2,5 kg-os terheléshez,
a szárny és tokozat kialakítása a motor tartós rögzítéséhez.

Ez szállítja és felszereli a motorokat ...
amivel a nyílászárnyakat automatizálják.

Ez a vezérlőközpontot...

Ez kiépíti az elektromos hálózatot ...

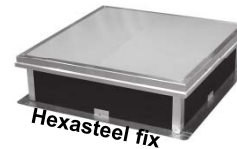
*...és az iciri-piciri végül rendszerré
varázsolja és beüzemelni úgy, hogy
az tűzjelző által vezérelt legyen?*

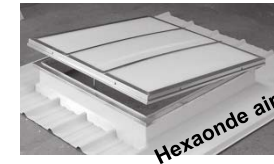
Ma is jól ismert gyártók:
elkezdik első kupoláikat gyártani

Funkció:

felülvilágító

HEXADOME
ROOFPORT BY DESIGNER NATURELL

↓
szellőztető

↓
füstelvezető

Működtetés:

mechanikus

Csőrlő

pneumatikus

Munkaerő

CO2-es vésznyitó

elektromos

Motor

RWA központ

EU Szabványosítás: 2000-es évek

Azonos alapkövetelmények Európában.

Életvédelem és vagyonbiztonság eszközei.

Ezredforduló eleje: szabványosított megoldások.

Pl:

- Hő- és füstelvezetés: MSZ EN 12101
- Pontszerű bevilágítók: MSZ EN 1873
- Sáv felülvilágítók: MSZ EN 14963
- Fény és világítás: MSZ EN 12464-1
- stb...*

Füstelvezetés és szellőztetés rendszerei

Hő- és füstelvezetés: mechanikus(gázrugós teleszkóp)

Szellőztetés: mechanikus (ugyan az a gázrugó)

Beépíthetőség: bárhol (jellemzően lépcsőház)

Előny: alacsony bekerülési költség
könnyű és gazdaságos üzemeltetés
nyitási magasság csörlővel szabályozható

Hátrány: nem csoportosítható (1 kupola-1 csörlő),
zárás nem automatizálható (emberi felügyelet szükséges)

Hő- és füstelvezetés: mechanikus(gázrugós teleszkóp)

Szellőztetés: elektromos (motor, 230 V)

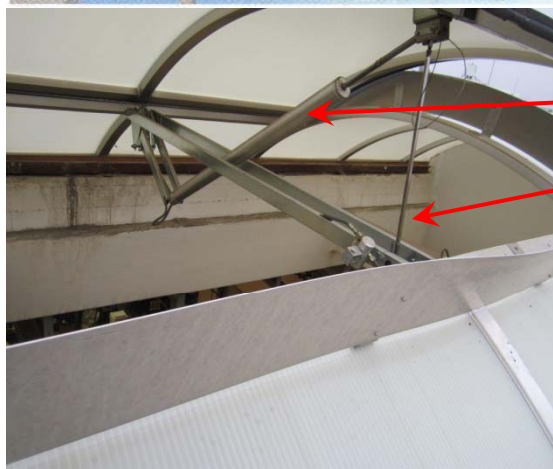
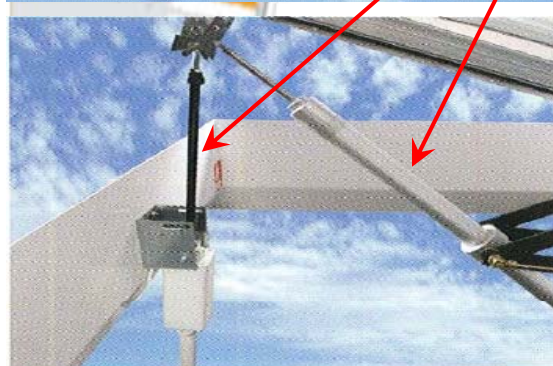
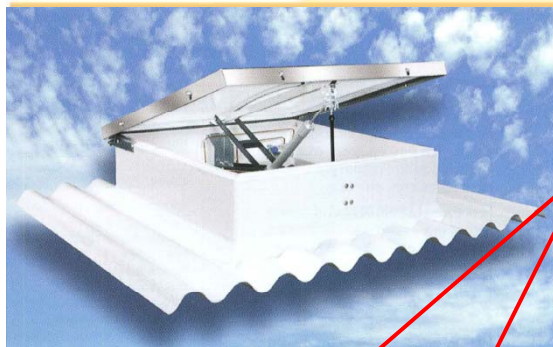
Beépíthetőség: bárhol

Előny: alacsony bekerülési költség
könnyű és gazdaságos üzemeltetés
nyitási magasság (30 cm), automatizálható

Hátrány: motor húzóerő kitéte óriási (2000 körül leáll a rendszer beépítése)

Füstelvezetés és szellőztetés rendszerei

Hő- és füstelvezetés: pneumatikus munkahenger(CO₂)

Szellőztetés: elektromos (motor 230 V)

Beépíthetőség: bárhol

Előny: alacsony bekerülési költség

könnyű és gazdaságos üzemeltetés

szellőztetés opcionális, nem kell minden kupolába

nyitási magasság ált.30 cm (szabályozható)

(szél nem rongálja a nyílászárnyakat, gyors zárás, kellemes légáram, automatizálható)

Hátrány:CO₂-es patronokat 5 évente cserélni kell

Hő- és füstelvezetés: pneumatikus munkahenger(CO₂)

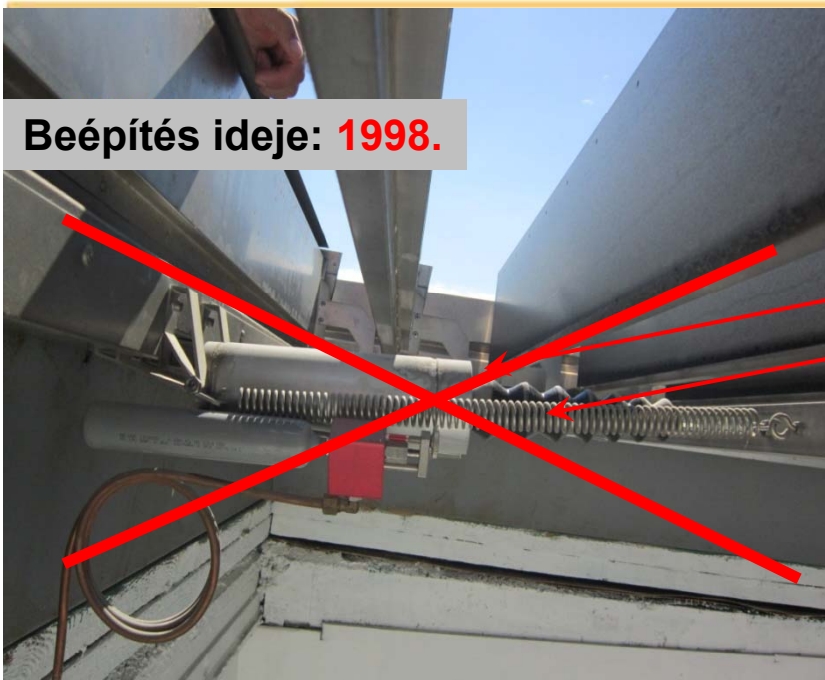
Szellőztetés: pneumatikus (sűrített levegő, külön kis munkahenger)

Beépíthetőség: ott előnyös, ahol van üzemi préslevegő

Előny / Hátrány: mint fent

Füstelvezetés és szellőztetés rendszerei

Beépítés ideje: **1998.**

**MA MÁR NEM MEGFELELŐ,
csak szellőztetésre telepíthető!**

2004. január

MAGYAR SZABVÁNY

MSZ EN 12101-2

Füst- és hőszabályozó rendszerek

2. rész: Természetes füst- és hőelvezető berendezések műszaki előírása

Hő- és füstelvezetés: pneumatikus (sűrített levegő)

Szellőztetés: pneumatikus (sűrített levegő, azonos munkahenger)

Működés: munkahenger nyit sűrített levegővel rugó zár a nyomás elvétele után mindkét funkcionál

Beépíthetőség: bárhol, de ott célszerű, ahol van üzemi préslevegő

Előny: alacsony bekerülési költség könnyű és gazdaságos üzemeltetés

Hátrány: ha elromlik a szellőztetés, nem működik a füstelvezetés sem nincs nyomás- nincs RWA

7.1.2. A működés megbízhatósága

Tűz esetén a szellőző a működtetés után legfeljebb 60 másodperc alatt érje el és – károsodás és **külső energiaellátás nélkül** – visszaállításig tartsa meg a nyitott helyzetét.

Milyen problémák oldhatók még meg vele?

Milyen problémák oldhatók még meg vele?

1.- Természetes fény használata – Korlátlanul és ingyen rendelkezésünkre áll.

2.- Hőtechnikai paraméterek javítása

3.- Energia management

4.- Akusztikai paraméterek javítása

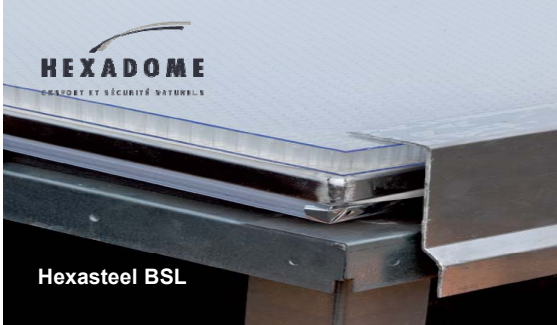
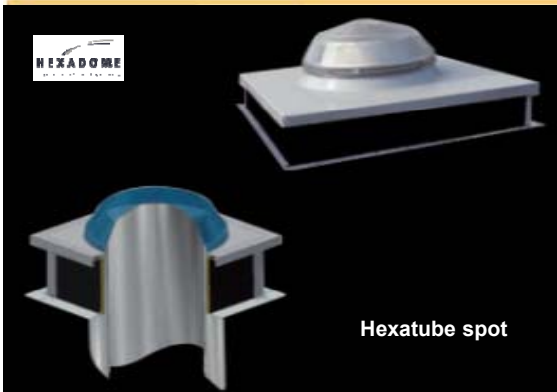
5.- Építészeti megoldások, design.

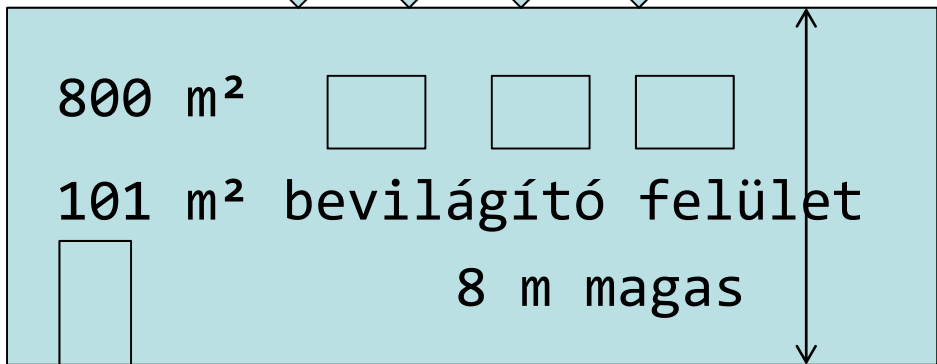

Fény

MSZ EN 12464-1 :
Fény és világítás
Munkahelyi világítás

- ✓ 300 Lux az MSZ EN 12464-1 szabvány szerinti átlagos követelmény szint
- ✓ Munkaidő 50%-ban természetes megvilágítás követelmény (Forrás INRS)

6000 € = éves energia költség felülvilágítók nélkül

1800 € = természetes felülvilágítással

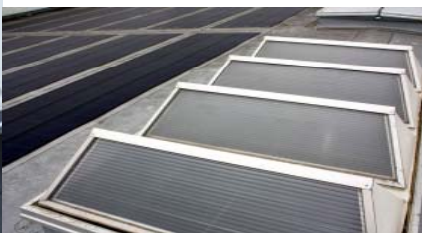
4.200 € / év megtakarítás

(Forrás : FVLR)

DIN 5034

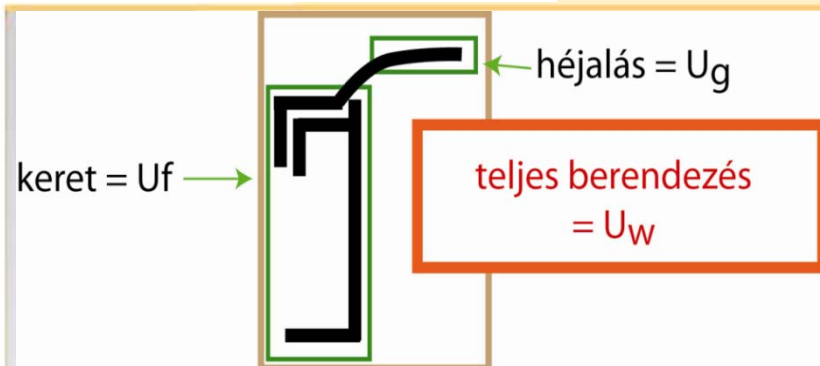
MEGTAKARÍTÁS

70% / év

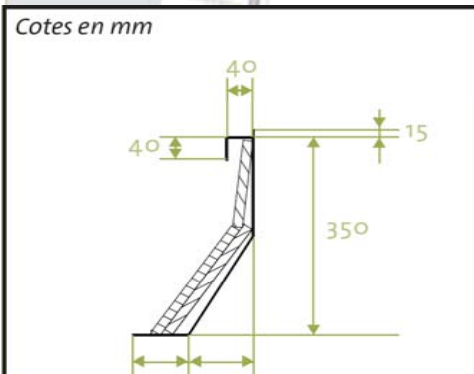

Hőtechnikai paraméterek javítása

1246/2013. (IV. 30.) Korm.
Energetikai követelmények 2018. január 1. (2015)

	W/m^2K
13. Tetőfelülvilágító, füstelvezetőkupola	1,7

$U_w = 0,6 - 1,4 \text{ W/m}^2K$

- **Extra hőszigetelés**
(tökéletes megoldás az alacsony energiafelhasználású és pozitív energiamérlegű épületekhez)
- **Kiváló fényáteresztés**
- **Hőhídmentes nyíló és fix keret**
- **Légmentes peremek**
- **Vastag szigetelés**

Energia management

2010/31/EU irányelv épületek energiahatékonyágáról teszi feladattá az energia managementet

Számszerűsíti az eddig „láthatatlan” költségeket.

Egy épület energiafelhasználásából:

- szellőztetés (+/- 12%)
- világítás (+/- 8%)

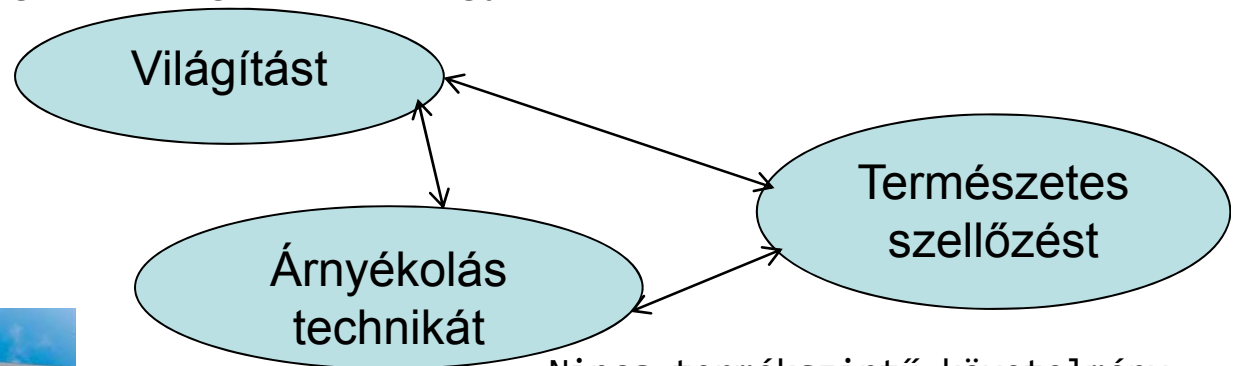

Souchier SOI

Urc = 1,4 W/m².K*
Urc inst. 1,0 W/m².K*

Energia management felügyeli/vezérli

Mozgatható és rögzített árnyékolási megoldások kupolákra, sáv-felülvilágítókra nyitható és fix elemekre

Természetes szellőzés

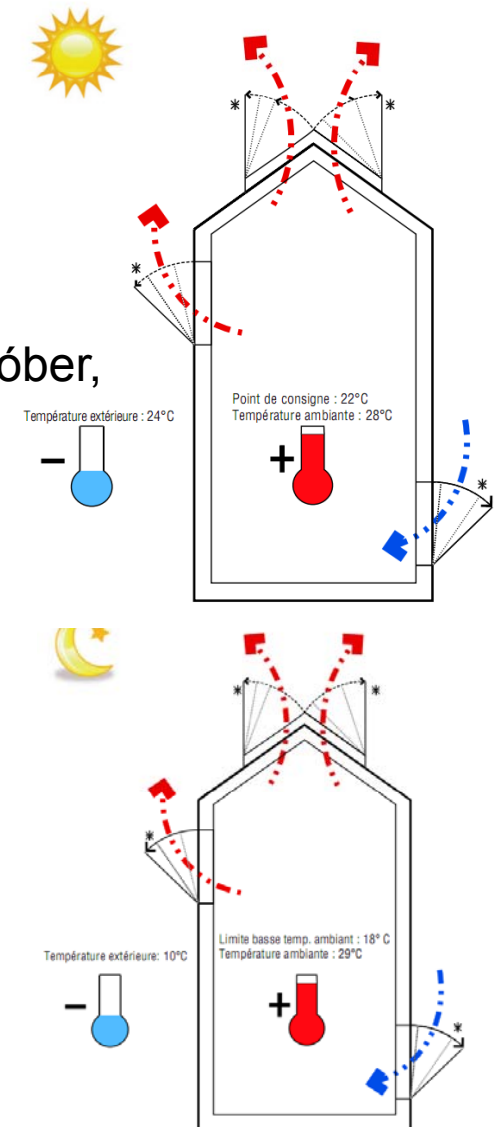
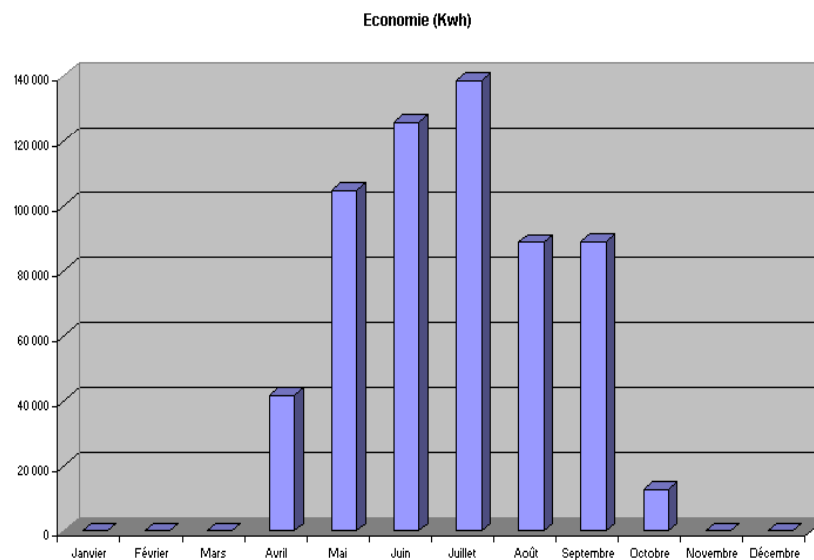
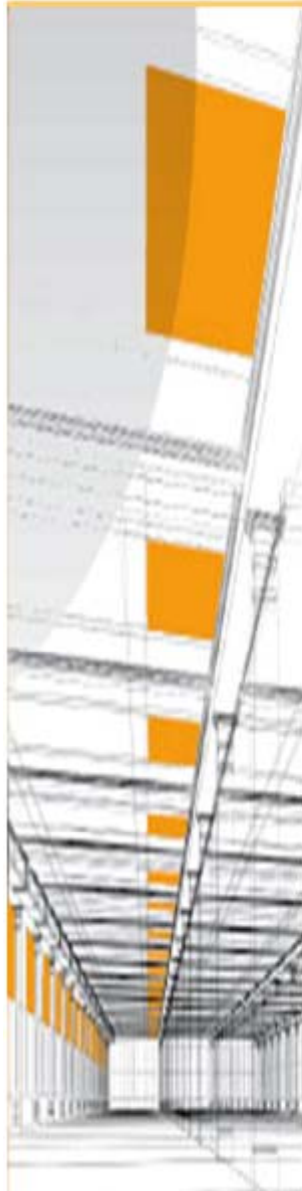
➤ **64 %** energiaköltség megtakarítás

➤ 18 % Night cooling

➤ 46 % Free Cooling

➤ **3-4 év alatt megtérül** a befektetés

➤ **Szellőztetésre releváns időszak** Április – Október,

Akusztikai paraméterek javítása

Hő- és füstelvezető / akusztikai követelmény kombinációja a legnehezebb feladat

Hagyományos hő- és füstelvezető / szellőztető
Rw=22-24 dB

Napjaink hő- és füstelvezető / szellőztető megoldása
MSZ EN 12101-2 szerint + megerősített hőszigetelés

Sík felület : **Rw=37 (0 ; -1) dB**
Dóm felület: **Rw=38 (0 ; -2) dB**
VEC verzió **Rw=37 (-1 ; -3) dB**

Hőszigetelt alu héjalás: **Rw=55 (-1 ; -4) dB**

Építészeti megoldások, design.

A fény, a hő- és hangszigetelés, az energia management közvetlen hatással van az épület architektúrájára

- Az épület kompaktságára
- A homlokzatok tájolására
- Az anyagválasztásra

Minél speciálisabbak az építészeti igények, annál nehezebb standard termékekkel válaszolni az esztétikai kihívásokra

- Repülőtér
- Oktatási létesítmény
- Múzeum stb...

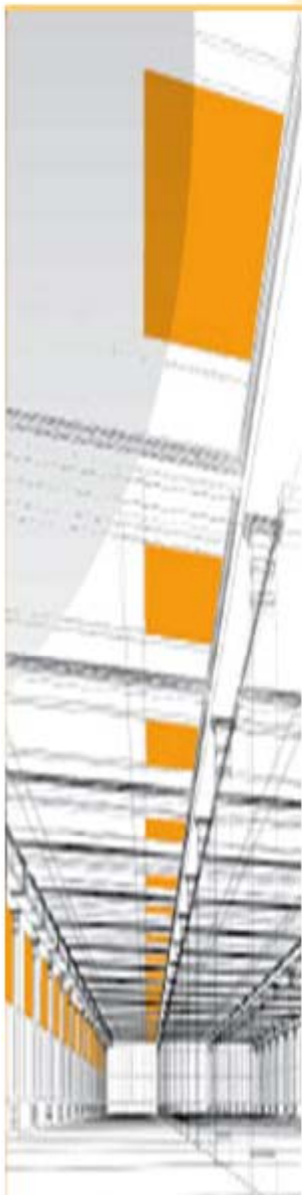

MÉRETES SZABÓSÁG TERMÉKEI

Építészeti megoldások, design.

Cité du design - Saint Etienne

APPLE STORE - Strasbourg

Összefoglalás

Tervezői felelőség.

Nincs egyetlen megoldás.

**Prioritások ismeretében
optimális megoldás létezik.**

Köszönöm a figyelmet!

**Tervezéstől
karbantartásig**

CE minősített (MSZ EN 12101-2)
- hő- és füstelvezető,
- szellőztető,
- felülvilágító
termékek forgalmazása és szerelése

LUDOR
Építőipari Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.
Hexadome és Souchier Márkaképviselet

1082 Budapest, Baross utca 98.
Tel.: +36 20 364-1985
Fax: +36 1 210-3834
<http://www.ludor.hu>
ludor@ludor.hu

SOUCHIER
HEXADOME

Hő- és füstelvezetés * Szellőztetés * Felülvilágítás

Nagy Katalin

tűzvédelmi szakmérnök

+36 20 36 41 985

ludor@ludor.hu www.ludor.hu